

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษามาตรการวิธีการเพื่อความปลอดภัยก่อนการกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา ศึกษากรณี “การจะก่อเหตุร้ายให้เกิดภัยอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่น” ของประเทศไทย โดยมุ่งศึกษาเรื่องการค้าเนติกรรมในการบังคับใช้มาตรการ ในส่วนของหลักเกณฑ์และแนวทางการดำเนินคดีกับในส่วนของกรบังคับใช้มาตรการ โดยเทียบเคียงกับหลักเกณฑ์ในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่ต้องด้วยข้อสันนิษฐานของการดำเนินคดีอาญาที่ว่า “บุคคลทุกคนเป็นผู้บริสุทธิ์จนกว่าจะมีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าเป็นผู้กระทำความผิด” ตามหลักสากลอย่างการออกหมายจับ และการบังคับใช้มาตรการที่เน้นการแก้ไข ฟื้นฟู เพื่อป้องกันมิให้บุคคลที่มีพฤติการณ์อันตรายที่น่าจะก่อเหตุร้ายไปกระทำหรือมีโอกาสที่จะไปกระทำความผิดซ้ำได้มาใช้บังคับ ทั้งนี้ เพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมสำหรับการปรับปรุงและพัฒนาศักยภาพในการดำเนินกรบังคับใช้มาตรการวิธีการเพื่อความปลอดภัยกรณีดังกล่าวของประเทศไทย

ผลจากการศึกษาพบว่ากรดำเนินกรในการบังคับใช้มาตรการวิธีการเพื่อความปลอดภัยก่อนการกระทำความผิดของประเทศไทย กรณี “การจะก่อเหตุร้ายให้เกิดภัยอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่น” นั้น มีข้อบกพร่องที่เป็นปัญหาสำคัญ 2 ประการคือ ปัญหาเรื่องหลักเกณฑ์และแนวทางการดำเนินคดีที่ขาดแนวปฏิบัติในการรับฟังพยานหลักฐานเพื่อพิจารณาพฤติการณ์คำว่า “การจะก่อเหตุร้ายให้เกิดภัยอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่น” แนวทางในการกำหนดขอบเขตความหมายของนิยามคำว่า “การจะก่อเหตุร้ายให้เกิดภัยอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่น” แนวทางในการกำหนดขอบเขตเหตุแห่งกรดำเนินคดีกรณี “การจะก่อเหตุร้ายให้เกิดภัยอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่น” กับปัญหาเรื่องกรบังคับใช้มาตรการด้วยการเรียกประกันทัณฑ์บนเงินจำนวนไม่เกิน 50,000 บาท ที่มีกรบังคับใช้มาตรการโดยขาดแนวทางในการแก้ไข ฟื้นฟู เพื่อป้องกันมิให้บุคคลที่มีพฤติการณ์อันตรายที่น่าจะก่อเหตุร้ายไปกระทำหรือมีโอกาสที่จะไปกระทำความผิดซ้ำได้มาใช้บังคับ จากการศึกษาผู้เขียนเห็นว่า ควรให้องค์กรตุลาการศาลยุติธรรมวางหลักเกณฑ์และแนวทางการดำเนินคดีกรณีดังกล่าวไว้ใน “ระเบียบราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมว่าด้วยแนวปฏิบัติในการดำเนินคดีวิธีการเพื่อความปลอดภัยก่อนการกระทำความผิด กรณีการจะก่อเหตุร้ายให้เกิดภัยอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่น” เพื่อนำไปสู่แนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 46 และควรนำมาตรการบังคับอื่นที่มีแนวทางในการแก้ไข ฟื้นฟู เพื่อป้องกันมิให้บุคคลที่มีพฤติการณ์อันตรายที่น่าจะก่อเหตุร้ายไปกระทำหรือมีโอกาสที่จะไปกระทำความผิดซ้ำได้มาใช้บังคับแทนการเรียกประกันทัณฑ์บนตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 46, 47

This thesis investigates legal measures taken for the safeguarding of the public prior to conviction of those who have allegedly committed offences under the Penal Code. In adopting a case study approach, the researcher inquires into the circumstances under which legal measures pertaining to “a manner likely to cause danger to persons or property of others” are or should be invoked in the jurisdiction of Thailand.

Accordingly, in this investigation, the researcher stresses the operations and enforcement of this and kindred measures by reference to pertinent legal principles and guidelines whenever such cases are brought to court as *sequae* to enforcing said measures. In this connection, comparisons are made to

principles limiting the rights and curtailing the liberty of individuals who are charged with having committed infractions of the criminal law. Furthermore, taken into account is the internationally recognized jurisprudential principle that “every person is deemed innocent until he or she is proven guilty under the final judgment” of a legally competent court of law. Particularly considered is how enforcement of the aforesaid measures can be improved and deficiencies remedied so that those deemed dangerous or liable to commit offences can be controlled up to the point at which final judgment is rendered by a competent court of law. Consequently, the researcher frames appropriate operational guidelines such that improved measures can be used in ensuring the safety of the public under circumstances such as those considered in this investigation.

The researcher has found that operationally the enforcement of the measure in which a person of concern is taken as being apt to act in “a manner likely to cause danger to persons or property of others” is defective in two respects. (1) The putatively applicable principles and guidelines used in carrying out procedures in such cases are deficient because they do not contain stipulations governing the taking of witness testimony or other evidence concerning the potential behaviors of those deemed dangerous. Additionally, the guidelines do not precisely, completely, and unequivocally delimit the reasons why such persons are deemed dangerous. Moreover, (2) not fully enforced ambiguous, and imprecise are the provisions whereby posting a bond of not more than 50,000 baht is required for putting at liberty

such potentially dangerous persons prior to final dispensation of their cases.

In the view of the researcher, the judiciary and courts of justice should be provided with appropriate and adequate principles and guidelines for rendering judgments in such cases. In order to remedy such defects, the researcher recommends that Article 46 of the Penal Code be improved and more fully developed. Furthermore, finally, Articles 46 and 47 of the Penal Code should be amended through providing additional measures that can be applied in lieu of the mere posting of bond.